

DE ROOKVRIJE SCHOOL

DE ROOKVRIJE SCHOOL

Voortgezet onderwijs

November 2007

Rookvrij schoolplein voortgezet onderwijs

Roken is de belangrijkste oorzaak van vroegtijdige sterfte. Ongeveer 21 procent van de verloren levensjaren en 13 procent van de totale ziektelast in Nederland komt door roken (RIVM 2007).

STIVORO is het expertisecentrum voor tabakspreventie in Nederland en wil het niet-roken tot norm maken. STIVORO bereikt dit door het geven van voorlichting, het voeren van campagnes, ondersteunen bij stoppen en advisering bij het invoeren van regelgeving.

Een van de manieren om het roken onder jongeren tegen te gaan, is: ervoor zorgen dat roken steeds minder in beeld is. Volgens de Tabakswet is roken in het schoolgebouw verboden in alle ruimten. Wel mag een school een rookruimte voor rokers creëren.

Scholen kunnen zelf bepalen of zij wel of geen rookruimte in het gebouw toestaan. De Tabakswet vermeldt niets over het schoolplein rondom het schoolgebouw. Leerlingen zien soms dat ouders en personeel op het schoolplein roken. Hieronder vindt u de huidige stand van zaken over roken op het schoolplein in het voortgezet onderwijs en tips om niet te roken in het zicht van de leerlingen.

Roken in en rond de school

STIVORO laat TNS NIPO regelmatig onderzoek doen naar rookbeleid in het onderwijs. Over het jaar 2006 werden de volgende resultaten gevonden.

Rookverbod in de school

Op alle middelbare scholen is het roken in bijna alle ruimten verboden. Werknemers, leerlingen en andere bezoekers worden erop aangesproken als zij het rookverbod in het schoolgebouw overtreden.

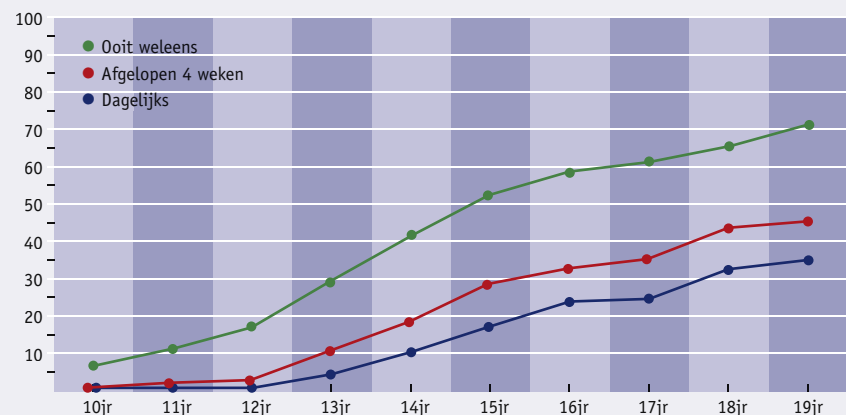
Rookverbod op het schoolplein

In het schoolgebouw wordt bijna nergens meer gerookt, en op steeds meer scholen geldt er voor het schoolplein ook een rookverbod. In het voortgezet onderwijs is roken op 16 procent van de schoolpleinen op het hele plein verboden. 43 procent van de scholen heeft een apart rokersgedeelte en bij 31 procent is het voor bepaalde klassen verboden om te roken.

Geheel verboden	16%
Gedeeltelijk verboden	43%
Verboden voor bepaalde klassen	31%
Overall toegestaan	24%

Percentage jeugdige rokers

	10 jr	11 jr	12 jr	13 jr	14 jr	15 jr	16 jr	17 jr	18 jr	19 jr
Ooit weleens	6%	11%	18%	30%	43%	53%	59%	62%	66%	71%
Afgelopen 4 weken	-	1%	3%	11%	19%	29%	33%	36%	44%	45%
Dagelijks	-	-	-	4%	11%	18%	24%	25%	33%	35%

Roken Jeugd TNS NIPO 2007

Roken in het zicht van de leerlingen

Hoewel er in de school bijna nergens gerookt mag worden, geeft 39 procent van de leraren aan soms toch in het zicht van de leerlingen te roken.

Mening leraren over een rookverbod op het schoolplein

Eenderde (34 procent) van de leraren van middelbare scholen denkt dat een rookvrij schoolplein haalbaar is. De helft van de leraren twijfelt aan de invoer van een rookverbod op het schoolplein omdat zij denken dat leerlingen ergens anders stiekem gaan roken, waardoor er geen overzicht meer is. Daarnaast vinden sommige leraren het schoolplein te groot om een rookverbod te kunnen controleren en zijn ze bang dat een rookvrij plein hen teveel geld, tijd en moeite zal kosten.

Mening jongeren over een rookverbod op het schoolplein

Uit onderzoek van Ted Media (2007) en bezoek aan een aantal jongeren chatboxen (Kaboem 10-7-07, Girlsonly 9-7-2007) is naar voren gekomen, dat rokende en niet-rokende jongeren van elkaar verschillen in hun mening over een rookverbod op het schoolplein.

Tim, 15 jaar, Amsterdam: "Ik weet ook wel dat roken slecht voor me is, maar mag ik even zelf bepalen of ik rook in mijn pauze?"

Onverstelbaar, 12-7-2007 23:13:

"Naar mijn weten mocht ik nooit roken op school (staat namelijk in het schoolreglement), maar daar heb ik geen last van. Roken is vies."

Marielle* (forum fairy) 9-7-2007 10:35:

"Een goed idee. Nu roken jongeren toch veel meer. Als ze onder schooltijd niet meer mogen mindert het toch wel een beetje."

Mening schoolbesturen over een rookverbod op het schoolplein

De besturenraad, die 2250 onderwijsinstellingen in het christelijk onderwijs vertegenwoordigt, vindt het niet meer van deze tijd dat leerlingen een sigaret kunnen opsteken op speelplaatsen.

Volgens hen moet er een rookverbod op schoolpleinen worden ingevoerd. Ook de Nederlandse Katholieke vereniging voor ouders (NKO) kan zich goed voorstellen dat ouders, leerlingen en personeelsleden van scholen gezamenlijk besluiten om een rookverbod op hun schoolpleinen in te voeren. Nico Foppen van de NKO: "Eigenlijk is het vreemd dat jongeren op school gewoon een sigaret kunnen opsteken terwijl er in treinen, openbare gebouwen en in de horeca niet mag worden gerookt." De NKO pleit

voor een breed gedragen rookbeleid op scholen waarin zowel leraren, ouders als leerlingen worden gekend.

Advies STIVORO

Uit buitenlands onderzoek blijkt dat goed gehandhaafde rookverboden in en rond de school helpen het aantal rokende leerlingen te verlagen (Wakefield et al 2000). STIVORO adviseert daarom het gehele schoolterrein rookvrij te maken. Dat houdt in dat roken is verboden op het gehele schoolterrein voor leerlingen, personeel en bezoekers.

Voordelen van een rookvrij schoolterrein:

- De school helpt te voorkomen dat jongeren beginnen met roken.
- Het schoolterrein ligt niet meer bezaaid met peuken.
- Het stimuleert een gezonde leefstijl onder jongeren waardoor de leerprestaties verbeteren.
- Het draagt bij aan een positief imago van de school.

Tips voor het invoeren van een rookverbod op het schoolterrein:

- Bepaal een datum.
- Maak ruim van tevoren bekend aan leerlingen, personeel en ouders dat het schoolplein rookvrij wordt.
- Hanteer bij overtreding van het rookverbod dezelfde sancties als bij andere overtredingen.
- Biedt eventueel ondersteuning voor stoppen met roken aan voor wie deze gelegenheid aangrijpt om te stoppen. Sommige GGD'en bieden cursussen aan. STIVORO biedt telefonische hulp bij stoppen aan.

Advies jongeren

Uit het onderzoek van Ted Media (2007) komt een aantal suggesties van jongeren om het schoolplein rookvrij te krijgen, zonder dat de rokende jongeren het schoolterrein verlaten.

Zo geven enkele jongeren aan dat er tegenover een rookverbod op het schoolplein ook iets positiefs zou moeten staan, om het schoolplein aantrekkelijk te maken. Bijvoorbeeld een plek op het schoolplein waar het leuk is om te 'chillen' tijdens de pauze met lekkere muziek en banken. Een creatief team van leerlingen kan dan leuke dingen organiseren op die plek, zoals toneel, optredens en spelletjes.

Een aantal andere jongeren zei meer te zien in boetes en afschrikkende straffen.

Luuk, 19 jaar, Arnhem: "Nu staat op het roken van een sigaret misschien een keertje corveedienst. Ik weet zeker dat als de straffen hoger zijn, leerlingen minder snel zullen roken tijdens schooltijd."

Weer andere jongeren stellen voor gedurende het jaar een wedstrijd te organiseren omtrent roken op het schoolplein. Houd je het een jaar lang vol niet te roken op het schoolplein, dan mag je mee op een leuke excursie of stedentrip.

Als u vragen heeft of (les)materiaal voor de eerste en tweede klas wilt bestellen, dan kunt u contact opnemen met het Adviescentrum van **STIVORO** 0900-9390 (10ct/minuut) of kijken op de website www.stivoro.nl.